

и имъ вржчи Султанский ферманъ, спорѣдъ който се въздигна Бъларския Екзархатъ. Границите на тая половинъ-самостоятелна Българска църква трѣбаше да обѣмжатъ цѣлъ Дунавский виляетъ (заедно съ Нишъ, Пиротъ и София), въ Тракия епархиитѣ Пловдивска, Сливенска и Созополска, въ Македония Кюстендилската и Велеската тѣй, щото на Югозападъ тѣзи граници се простиратъ дори задъ Вардаръ. Исключаватъ се само крайморскитѣ градове и села на Черноморе и градътъ Пловдивъ само съ 10 близки гърцки села. А пакъ другитѣ епархии щѣхж съ гласоподаваніе да рѣшатъ дали ще останатъ при Гърция патриархъ или трѣбва да се присъединятъ къмъ Екзархията.

И така църкованата борба подиръ 15 год. се свърши съ побѣда; Българитѣ придобихж автономия въ своите духовни и училищни дѣла. Въ 1872 год. избрахж си за пръвъ Екзархъ Антима, Видинския владика. Гласоподаваніе стана въ нѣкои страни на Македония; епархиитѣ Скопска и Охридска се присъединихж съ Българската церква и въ Охрида биде рѣжкоположенъ за Епископъ стария Македонецъ Натанаилъ Стояновъ, който въ 1852 год. написалъ и печаталъ въ Прага първа Българска брошура за църковния въпросъ —“ Приятелско писмо отъ Българина на Гърците! ” Училищата въ врѣмето на църковната распра направихж голѣми успѣхи тѣй щото въ 1872 год. въ обширната Пловдивска епархия имаше 16 главни училища, 305 взаимни и 24 дѣвиченски; въ по-малката Видинска епархия имаше до 80 училища. Въобще всичкитѣ училища се